

НАКАЗАТЕЛНО ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ РД-10-01/ 16.01.2025 г.

Днес, 16.01.2025 г., подписаната д-р Симона Велева - Стойнова, и.д. председател на Съвета за електронни медии, разгледах и проверих преписка по Акт за установяване на административно нарушение № НД-01-22/ 11.12.2024 г., съставен от (заличени лични данни), на длъжност старши инспектор в Съвета за електронни медии, при свидетели на установяване на нарушението (заличени лични данни) и (заличени лични данни), срещу **БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ** ЕИК: **000672350**, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Сан Стефано“ № 29, представлявано от Емил Кошлуков – генерален директор, за следното:

На 21.11.2024 г., в административната сграда на Съвета за електронни медии (СЕМ) – гр. София, бул. „Шипченски проход“ № 69, при извършване на мониторинг от Системата за мониторинг на СЕМ на програма БНТ 1 на **БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ**, излъчена на 12.09.2024 г., е констатирано следното:

На 12.09.2024 г., от 09:28 ч. до 09:45 ч. по програма БНТ 1 е излъчено предаването „100 % будни“ с водещи Стефан Щерев и Надя Иванова. Гости в изданието са баристът Александра Атанасова, Галина Петрова и Георги Гагов от Кафе Асоциация България, а тема на предаването е кафето с методи на приготвяне, популярни и хибридни сортове, отглеждането на кафе, култура на пиене на напитката и т.н. Формален повод за разговора е националният празник на кафето в Коста Рика. Гостите представят подробна, интересна и любопитна информация за отглеждането и развиването на различни сортове в основните страни – производители на кафе, наблюдайки на сортовете в Коста Рика. В същото време един от гостите представя различни методи за приготвяне на напитката със съвети за по-добро извличане на вкусовите качества.

Гостите и водещите на предаването са застанали зад брандиран плот с името на предаването „100 % будни“, като върху плота са разположени различни уреди за приготвяне на кафе – мерителни уреди, часовник, мелачка, кани за вода, купички със сурово и изпечено кафе, пакети с мляно кафе и др., както и кафемашина и празен брандиран чувал от кафе, праметнат пред плота с логото към камерата.

В рамките на целия описан сегмент от предаването в общите кадри ясно се вижда логото на чувала – червен надпис „Don Alexis specialty coffee – Costa Rica“ и специфичен графичен мъжки образ с шапка, което представлява и логото на един от производителите на кафе от Коста Рика.

Отново в общите кадри, както и в част от близките кадри при демонстрациите на приготвяне на напитката, ясно се вижда логото на една от машините „Sage“, обърнато фронтално към камерата.

От 09:28:00 ч. до 09:28:56 ч. при откриването на предаването с общ кадър ясно се виждат чувала с логото „Don Alexis“ и на машина „Sage“, като кадрите се редуват – близък и общ фронтален кадър.

От 09:29:10 ч. до 09:29:26 ч. гостите са представени под ъгъл, от който двете лога са пред камерата, а гостите визуално са в „дъното“ на кадъра.

От 09:29:26 ч. до 09:29:48 ч. близък кадър на двама от гостите – Александра Иванова и Георги Гагов, който обяснява за методите на приготвяне на кафе и сортове, докато пред госта се вижда логото „Sage“.

От 09:29:48 ч. до 09:30:58 ч. се редуват общ и близък план на гостите, като през цялото време се виждат или и двете лога, или само логото на машината „Sage“.

09:31:45 ч. до 09:32:08 ч. в близък кадър отново са двама от гостите зад машината, като водещият отбелязва, че това е „еспресо машина“, а гостът посочва, че „това е най-лесният

начин да се опита едно кафе“, като кадрите се редуват близък и общ, но през цялото време се вижда логото на машината, а в общите кадри и на чувала.

09:32:40 ч. до 09:34:42 ч. се редуват общи кадри с двете лога, прекъсвани за кратко от близки кадри на двамата водещи, които са единствените, в които логото от машината и чувала не са в кадър.

09:36:03 ч. до 09:36:49 ч. кадрите отново се редуват – близък и общ, като почти през цялото време логото на машината „Sage“ се вижда в кадър.

09:38:30 ч. до 09:40:24 ч. отново се редуват кадри, в които се виждат или и двете, или само едното лого.

09:40:59 ч. до 09:41:20 ч. и от 09:42:02 ч. до 09:42:15 ч. общи кадри с двете лога.

До края на описаната част от предаването кадрите отново се редуват, като за кратко логото на машината и логото от чувала пред нея се виждат за по няколко секунди.

В рамките на описания по-горе откъс от предаването „100 % будни“ от около 17 минути в програма БНТ 1 на Българската национална телевизия в по-голямата част от времето в кадър са представени обозначителни графични символи и знаци – лога, характерни за определени брандове – обозначителен знак на кафе автомати „Sage“ и на производител на кафе от Коста Рика „Don Alexis specialty coffee – Costa Rica“, поставен върху празен чувал, праметнат пред машината за еспreso.

Проверка в интернет чрез популярна търсачка относно машини за кафе с марка „Sage“ открива сайта <https://www.sage-bg.com/>, в който могат да бъдат намерени над 20 вида кафемашини с тази марка, а при търсене на кафе „Don Alexis specialty coffee“ се открива сайт с адрес <https://www.donalexiscoffee.com/> с лого, наподобяващо това на чувала за кафе от описаното по-горе съдържание.

Излъченото аудио-визуално съдържание представлява скрито търговско съобщение по смисъла на чл. 75, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията, тъй като представя посредством картина (изобразяване) търговската марка на производителя на кафе „Don Alexis Specialty Coffee – Costa Rica“ и марката на еспreso машина „Sage“, като с това представяне доставчикът на медийни услуги цели осигуряването на реклама и то би могло да подведе аудиторията по отношение на своята същност. Чрез многократното акцентирание върху кадрите в близък план се цели популяризирането на двете марки, като аудиторията може да бъде подведена поради факта, че в разговор между водещите и гостите в студиото, целящ да информира по отношение на сортовете кафе и тяхното приготвяне, се представят лого на един единствен производител на кафе и наименованието на една марка еспreso машина, като зрителите не са информирани за наличието на търговско слово под никаква форма.

Като е излъчил описаното съдържание, в което ясно и многократно се показват стоките кафемашина с марка „Sage“ и чувал, брандиран с марката „Don Alexis Specialty Coffee – Costa Rica“ в предаването „100 % будни“ на 12.09.2024 г. от 09:27 ч. до 09:45 ч. по програма БНТ 1, доставчикът на медийни услуги Българската национална телевизия е излъчил скрито търговско съобщение, което е забранено, с което е извършил

нарушение на чл. 75 ал. 1, изр. второ от Закона за радиото и телевизията.

Към административнонаказателната преписка са приложени следните документи и материали: 1. 1 (един) бр. DVD-R, съдържащ запис на част от програма „БНТ 1“, излъчена на 12.09.2024 г. от 09:00 ч. до 10:00; 2. Покана до Българската национална телевизия за съставяне на акт за установяване на административно нарушение с изх. № на СЕМ РД-21 18-00-9/ 04.12.2024 г. + известие за доставяне (обратна разписка) за връчването ѝ.

В законоустановения срок е постъпило писмено възражение срещу акта с вх. на СЕМ № РД-21 18-00-9/ 16.12.2024 г., в което се отрича извършването на нарушение. В него се твърди, че не са налице предпоставките за наличие на скрито търговско съобщение, съгласно чл. 75, ал. 2 от ЗРТ. Сочи се, че основното съдържание на частта от предаването, визирана в акта, представлява разговор с гостите в студиото - бариста Александра Атанасова, Галина Петрова и Георги Гагов от Кафе Асоциация България по повод на националния празник на кафето в Коста Рика. Темата за празника на кафето в Коста Рика е разработена с цел обогатяване на знанията на зрителите, чрез представяне на традициите и методите на приготвяне на кафе. Акцентът на предаването е бил върху културния аспект и с образователен елемент, а не промотирането на конкретни марки. Посочва се, че екипът на предаването е поканил представители на Кафе Асоциация България, които да демонстрират няколко специални начини на приготвяне на различни сортове кафе от Коста Рика със свои материали и оборудване. За демонстрацията и с декоративна цел кафемашината е била разположена на барплота на предаването върху празен чувал от някакъв сорт кафе от Коста Рика - в чест на Деня на кафето там. Никой от екипа на предаването не е успял да разпознае някоя от марките, за да се предотврати показването им в ефир, защото марките на кафето и кафемашината не са популярни у нас. Според доставчика сайтът „Don Alexis Specialty Coffee – Costa Rica”, който е посочен в акта, е само информационен за семейна фирма за отглеждане на кафе в Коста Рика, няма превод на български език и не извършва търговска дейност у нас. Подобен е случаят и с кафемашината, като тази марка е предназначена за професионалисти в бранша, на многократно по-високи цени е и е трудно намираща се на пазара. Посоченият в акта сайт за кафемашини е за професионални и полупрофесионални кухненски уреди по каталог и не осъществява продажбата им. Продажбата им се осъществява чрез друг електронен магазин. Обръща се внимание, че предаването се излъчва „на живо“, което изключително затруднява екипа да разпознае съответните марки, поради ограниченото им време за подготовка на предаването. Алтернативно се моли деянието да се приеме за маловажен случай и да се приложи разпоредбата на чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

След като на основание чл. 52, ал. 4 от ЗАНН проверих АУАН № НД-01-22/ 11.12.2024 г. с оглед неговата законосъобразност и обосноваост, и прецених направените възражения и събраните доказателства намирам, че административнонаказателното производство е протекло при спазване на процесуалните правила. Актът е съставен от компетентно лице в предвидения от закона давностен срок и съдържа изискуемите от чл. 42 от ЗАНН реквизити. Неизпълнението на задължението е описано достатъчно ясно, така че да не възниква съмнение относно неговото съдържание. Всички елементи от състава му са изброени във фактическото описание. Актът е съставен в присъствие на упълномощен представител на доставчика и му е предявен срещу подпис. Доставчикът е упражнил адекватно правото си на защита, подавайки писмено възражение срещу акта.

АУАН е законосъобразен и от материалноправна страна. Описаното в акта аудио-визуално съдържание представя посредством картина търговската марка на производителя на кафе „Don Alexis Specialty Coffee – Costa Rica” и марката на кафемашината „Sage“, като с това представяне доставчикът на медийни услуги цели осигуряването на реклама и то би могло да подведе аудиторията по отношение на своята същност. В предаването многократно и ясно се виждат в близък план и двете цитирани марки, като аудиторията може да бъде подведена поради факта, че в разговор между водещите и гостите в студиото, целящ да информира за сортовете кафе и тяхното приготвяне, се представят лого на един единствен производител на кафе и наименованието на една марка еспreso кафемашината. Независимо, че материалите за приготвяне на кафе са предоставени от гостите, отговорност на доставчика на медийни услуги е да предотврати излъчването на съдържание, което би могло да представлява скрито търговско съобщение. Въпреки твърдението, че екипът на предаването

не е разпознал марките, в случая прави впечатление начинът на позициониране на логата (например поставянето на чувала „Don Alexis” фронтално към камерата и видимостта на логото, в т.ч. и в близък план, на кафемашината „Sage”), което предполага съзнателно и преднамерено действие при разполагането им. На следващо място, твърдението, че конкретните марки не са популярни в България, не изключва рекламното въздействие върху аудиторията. Видимостта на логата, съчетана с демонстрацията на продуктите, може да събуди интерес у зрителите и да популяризира тези марки сред аудиторията, включително сред професионалистите в кафе индустрията. Невярно е и посоченото във възражението, че кафе с марката „Don Alexis” не се предлага на българския пазар. Справка в интернет установява, че различни видове кафе с посочената марка се предлагат в отделни интернет магазини.

Съгласно чл. 126, ал. 1 от ЗРТ, за нарушение на чл. 75, ал. 1 от ЗРТ на доставчиците на медийни услуги се налага имуществена санкция от 3000 до 20000 лева. При определяне на размера на наказанието следва да се има предвид, че посоченото нарушение на разпоредбата не е първото в дейността на доставчика, не са налице смекчаващи обстоятелства и то не се характеризира с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение на обикновените случаи на нарушение от този вид, за да бъде прието за маловажен случай по смисъла на § 1, т. 4 от ДР на ЗАНН. Предвид липсата на отегчаващи или други обстоятелства намирам, че следва да бъде наложена санкция в минималния размер, предвиден в чл. 126, ал. 1 от ЗРТ.

С оглед горното и на основание **чл. 126, ал. 1 във връзка с чл. 127, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията**

ПО С Т А Н О В Я В А М:

НАЛАГАМ на БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ ЕИК: 000672350, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Сан Стефано“ № 29, представлявано от Емил Кошлуков – генерален директор, **имуществена санкция в размер на 3000 (три хиляди) лева за нарушение на чл. 75, ал. 1 от Закона за радиото и телевизията.**

Настоящото постановление подлежи на обжалване и протестиране чрез Съвета за електронни медии пред Софийски районен съд в 14-дневен срок от деня на връчването му на нарушителя.

В случай че нарушителят не желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената имуществена санкция, може да заплати в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление 80 на сто от нейния размер (2400 лв.). В този случай наказателното постановление влиза в сила в частта относно наложената имуществена санкция от датата на плащането. В случай че нарушителят е обжалвал наказателното постановление и в посочения срок е заплатил имуществената санкция, производството по разглеждане на жалбата в тази част се прекратява на основание чл. 63г от Закона за административните нарушения и наказания.

Сумите се внасят по сметка на Съвета за електронни медии:
IBAN: **BG49 BNBG 9661 3000 1788 01**, BIC: **BNBGBGSD**
БАНКА: **Б Н Б**

**И.Д. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
Д-Р СИМОНА ВЕЛЕВА**

Определям срок за доброволно изпълнение – 7 дни от влизане в сила на наказателното постановление.

В случай на неизпълнение преписката ще бъде изпратена на НАП/ ЧСИ за предприемане на действия за принудително събиране по реда на ДОПК.

**И.Д. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА С Е М
Д-Р СИМОНА ВЕЛЕВА**